

CHIESA EVANGELICA RIFORMATA
GRIGIONESE
BASELGIÀ EVANGELICA REFORMADA
DAL GRISCHUN
EVANGELISCH-REFORMIERTE
LANDESKIRCHE GRAUBÜNDEN
LOËSTRASSE 60, 7000 CHUR
TEL. 081 - 257 11 00, FAX 081 - 257 11 01
E-MAIL landeskirche@gr-ref.ch
HOMEPAGE www.graubuenden-reformiert.ch

Publicaziun nr. 671

Atun 2016

Il Cussegl da la Baselgia evangelica preschenta a las suprastanzas da las raspadas ed als colloquis las suandantas tractandas ed infurmaziuns per tractar quellas, respectivamain per orientaziun.

Cuntegn

I. Consultaziun	4
1. Revisiun da la constituziun da la baselgia	4
II. Communicaziuns ed enquistas dal Cussegl da baselgia	4
2. Propostas d'elecziun a maun dal Cussegl grond evangelic	4
3. Proposta d'elecziun a maun dal Cussegl da baselgia per la cumissiun EMC	6
4. Decret d'in regulativ davart las finanzas da la cassa da la baselgia evangelica chantunala e da las corporaziuns; consultaziun da la sinoda	6
5. Giubileum da la refurma	7
III. Rapports colloquials	8
6. <i>Furmar</i> la raspada	8
7. Occurrenzias colloquialas	8
8. Instrucziun da religiun 2016/2017	8
9. Visitaziuns d'archiv	9
10. Rapport dals e da las predicatur(a)s laic(a)s	9
11. Moziuns, intimaziuns e propostas	10
IV. Diversas infurmaziuns	11
12. Resumaziun dals resultats dals colloquis da primavaira	11
13. Giubileums	14
14. Proceder tar la tscherna d'in(a) reverenda	15

15. Sessiuns dal Cussegl grond evangelic 2016/2017	15
16. Sesidas dal Cussegl da baselgia 2016/2017	16
17. Termins dals colloquis d'atun 2016	17
18. Termins dals colloquis da primavaira 2017	17
19. Spediziun dals protocols colloquials	18
Agiunta (adressas)	19

I. Consultaziun

1. Revisiun da la constituziun da la baselgia

Dapi la primavaira 2016 han ils colloquis il sboz da la constituziun da la baselgia. En occasiun da las sesidas da primavaira han ils colloquis planisà la consultaziun dal sboz per la constituziun.

Il Cussegl da baselgia supplitgescha ussa ils colloquis da deliberar lur posiziuns en occasiun da las sesidas d'atun e da las renviar al Cussegl da baselgia ensemen cun il protocol.

La fin da schaner 2017 vegn la sinoda a prender posiziun areguard il sboz dal Cussegl da baselgia. La finamira èsi ch'il Cussegl grond evangelic possa tractar il project l'onn 2017.

II. Communicaziuns ed enquistas dal Cussegl da baselgia

2. Propostas d'elecziun a maun dal Cussegl grond evangelic

Commembers betg sinodals dal Cussegl da baselgia 2017/20

Ils 1. da schaner 2017 cumenza la proxima perioda d'uffizi per ils commembers dal Cussegl da baselgia. En sia sessiun da zercladur ha il Cussegl grond evangelic reelegì gia ils trais commembers betg sinodals Barbara Hirsbrunner, Andreas Thöny e dr. Frank Schuler.

Cusseglia da baselgia Christoph Jaag, Schiers, colloqui IX Partenz, departament 3 «finanzas», demissionescha per la fin da l'onn. Per el èsi da far ina nova elecziun en la sessiun da november.

En occasiun dals colloquis da primavaira n'han ins inoltrà naginas propostas per l'elecziun substitutiva. Ils colloquis vegnan ussa supplitgads da communitgar ensemen cun il protocol propostas per il sez anc vacant dal Cussegl da baselgia.

Cumissium predeliberanta dal Cussegl grond evangelic per la revisiun totala da la constituziun

En occasiun da la sessiun d'atun ha il Cussegl grond evangelic d'eleger ina cumissium predeliberanta per la revisiun totala da la constituziun. Da mintga colloqui duai far part silmain ina persuna per garantir la circulaziun d'infurmaziun da la consultaziun. Latiers vegn il presidi. La cumissium duai preschentar ina gronda part e resguardar differents aspects (teologs, laics, diacons, lingua, citad, vitg, turissem, umens-dunnas, etc.). Per garantir quai han 11-15 persunas da far part a la cumissium. Perquai pon ils colloquis proponer er dapli che be ina persuna, dentant silmain ina persuna.

Las propostas dal colloquis cun num ed adressa precisa dals proponids èsi da numnar en il protocol colloquial. Mintga colloqui duai proponer silmain ina persuna per l'elecziun.

3. Proposta d'elecziun a maun dal Cussegl da baselgia per la cumissiun EMC

Perquai che rev. dr. Ruth Schäfer, Scharans, banduna noss chantun, èsi da far in' elecziun substitutiva per la cumissiun EMC. Il Cussegl da baselgia supplitgescha ils colloquis da numnar candidats e candidatas adattadas per l'elecziun en la cumissiun EMC.

Las propostas èsi d'inditgar cun num ed adressa precisa en il protocol colloquial.

4. Decret d'in regulativ davart las finanzas da la cassa da la baselgia evangelica chantunala e da las corporaziuns; consultaziun da la sinoda

En occasiun da la sessiun da primavaira dal Cussegl grond evangelic è vegnida elegida ina cumissiun predeliberanta per la tractanda «Decret d'in regulativ davart las finanzas da la cassa da la baselgia evangelica chantunala e da las corporaziuns».

A St. Antönien ha la sinoda prendì posiziun areguard questa tractanda. Ils resultats da la consultaziun vegnan communitgads tras il protocol sinodal a la cumissiun predeliberanta dal Cussegl grond evangelic.

5. Giubileum da la refurma

Per la preparaziun da l'onn giubilar 2017 sa volva la grupp da lavur cun duas tematicas als colloquis:

1. Communicaziun

Per che las occurrenzas per il giubileum da la refurma arrivian a blera glied, sa sfadia la grupp da lavur per ina communicaziun ad uras dals terminis.

Tut las occurrenzas en la responsabladad da la grupp da lavur pon ins clamar dal chalender d'occurrenzas sin la homepage da la baselgia chantunala (www.gr-ref.ch/reformation). Supplementarmain vegn quai a dar programs stampads mintga mez onn. Cun quai vulan ins facilitar a las plaivs da planisar a temp la participaziun cun gruppas.

Ulteriuras occurrenzas da las plaivs pon ins bain agiuntar al chalender d'occurrenzas. Nus supplitgain da communitgar ils terminis mintga quartal als presidents colloquials per che quels als renvieschian a la baselgia chantunala.

2. Dumengia da la refurma 2017

Ils 5 da november 2017 vulan ins celebrar en l'entira Svizra cults divins regional cun ina liturgia speziala per quel di. Quella liturgia vegn ad esser avant maun en tut las linguas chantunalas. La grupp da lavur dumonda ils colloquis d'examinar, qualas pussibilitads ch'i dettia per ina collavuraziun regionala resp. per in cult divin regional. Ils resultats èsi da communitgar il pli tard en il protocol dal colloqui da primavaira 2017.

III. Rapports colloquials

6. *Furmar la raspada*

Questa tractanda serva al barat d'ideas davart projects da *Furmar la raspada* planisads u gia realisads en las corporaziuns dal colloqui, per far enconuschent quels sur las corporaziuns ora.

7. Occurrenzas colloquialas

Il Cussegl da baselgia spetga il rapport davart las occurrenzas colloquialas dapi il colloqui d'atun 2015 sco conferenzas pastorales, retratgas, occurrenzas a favur da la scolaziun da perfecziunament, festas cirquitalas ed uschia vinavant. En la proxima publicaziun da primavaira vegnan questas indicaziuns publitgadas.

Il Cussegl da baselgia supplitgescha ils colloquis, da numnar tar las conferenzas pastorales er las tematicas. Be ina glista dals termins na fa betg senn. Ils rapports servan ad auters colloquis sco bursa d'ideas. Perquai gidan indicaziuns precisas davart referentAs e tematicas tractadas.

8. Instrucziun da religiun 2016/2017

Il Cussegl da baselgia dumonda er per quest onn da scola las datas per l'instrucziun da religiun entras il post da l'instrucziun da religiun.

Tar problems areguard l'instrucziun da religiun en quest onn da scola pon las plaivs sa volver directamain a la manadra dal post da l'instrucziun da religiun (adressa en l'aggiunta).

9. Visitaziuns d'archiv

Tar mintga midada en la pravenda èsi da far ina visitaziun d'archiv extraordinaria da la part da la pravenda da l'archiv. Quella vegn fatga d'in commember da la cumissiun d'archivs da la baselgia chantunala.

Il Cussegl da baselgia supplitgescha las suprastanzas dals colloquis d'esser attentas ch'il president da la cumissiun d'archivs, rev. Kurt Bosshard, vegnia infurmà, avant che in u ina reverenda u provisor(a) fa midada (adressa en l'aggiunta). Tenor reglament 821 vegn quella visitaziun pajada da la corporaziun.

10. Rapport dals e da las predicatur(a)s laic(a)s

Ils preditionts laics / las preditiontas laicas scrivon per mauns dal colloqui responsabel in rapport davart lur activitads durant l'onn 2015/2016, quai tenor art. 13 cif. 6 dal "Reglament davart la legitimaziun per servetschs pastorals en il Grischun" (910).

Il Cussegl da baselgia spetga quests rapports ensemen cun il protocol colloquial per invista. Sch'in(a) preditiont(a) laic(a) vul sa retrair dal servetsch, basti da notar quai en il protocol.

La proxima dieta per preditiont(a)s laic(a)s ha lieu sonda, ils 22 d'october 2016.

11. Moziuns, intimaziuns e propostas

Il colloqui po tenor art. 21 cif. 3 da la constituziun da la Baselia evangelica reformada dal Grischun surdar moziuns, intimaziuns e propostas al Cussegl da baselia. Singuls colloquials na pon inoltrar naginas moziuns, intimaziuns e propostas. Quai po be capitar tras il colloqui.

I sto esser evident, sch'i sa tracta d'ina *moziun*, d'ina *intimaziun* u d'ina *proposta*:

- Sch'ina *moziun* vegn acceptada ha quai per consequenza la midada d'ina lescha.
- Ina *proposta* è in'idea concreta ed elavurada. Ella formulescha finamiras e mesiras pussiblas.
- Ina intimaziun è in'idea, tge che pudess vegnir fatg en in tschert sectur.

Tar tut las moziuns, intimaziuns u propostas d'in colloqui sto vegnir nudà il resultat precis da las votaziuns.

Sch'il Cussegl da baselia accepta *moziuns*, vegnan quellas suttamessas als colloquis ed a la sinoda per la consultaziun. Suentar vegnan questas tractadas definitivamain dal Cussegl grond evangelic. Moziuns acceptadas han per consequenza ina midada da la lescha. Sch'il Cussegl da baselia refusa moziuns, motivescha el quai en il rapport uffizial.

Sch'il Cussegl da baselgia accepta *intimaziuns e propostas*, ha el la pussibilità da vegnir sez activ en il senn da quellas. Sch'il Cussegl da baselgia refusa *intimaziuns e propostas*, motivescha el quai en il rapport uffizial.

IV. Diversas infurmaziuns

12. Resumaziun dals resultats dals colloquis da primavaira

Per infurmar tut ils colloquials vegn preschentà qua ina resumaziun da las discussiuns e da las decisiuns concernent las tractandas sco da las moziuns, intimaziuns e propostas a maun dal Cussegl da baselgia dals colloquis da primavaira.

Tractandas

Al colloqui da primavaira n'hai dà naginas tractandas.

Las sequentas moziuns èn rivadas al Cussegl da baselgia:

Il colloqui II dumonda unanimamain d'examinar directivas legalas per reglar las casualias en las plaivs.

Il motiv èn dumondas sco p.ex.: Dastga ina copulaziun be avair lieu en baselgia u er or en la natira? Dastga in battaisem be avair lieu durant il cult divin u er ordaifer? Tge èsi da far cun giavischs da persunas che n' èn betg commembers da la baselgia chantunala? Ina dumonda è er la salarisaziun a reverendas che lavuran be a temp parzial.

Per il mument desista il Cussegl da baselgia d'examinar directivas legalas, perquai che la tematica relativa vegn a vegnir tractada a la sinoda 2017 en il rom dal rapport da 10 onns. En cas pudessan ins suenter ponderar novas directivas legalas.

Fin là renviescha il Cussegl da baselgia als artitgels correspundents dal regulativ 210. Per casualias èn responsabels la suprastanza da la plaiv e l'uffizi da pravenda. Tar tut las decisiuns en las plaivs èsi da considerar en quest connex la cumponenta pastorala da las casualias.

Il colloqui VIII decida «da far üna proposta in chosa al cussagl da baselgia chantunal, da proponer cha'l cussagl da baselgia chantunal pretenda da las instanzas chantunalas (departamaint) directivas correspuondentas als manaders da scoula. Il departamaint dess controllar scha las scoulas fan lur dovair.»

Il Cussegl da baselgia accepta questa proposta e vegn a discutir questa chausa cun la regenza. El salida dentant er fitg, sche la discussiun vegn manada al lieu.

La sequentas intimaziuns èn rivadas al Cussegl da baselgia:

Il colloqui I propona al Cussegl da baselgia: «Il Cussegl da baselgia surlavura las procentualas per il secretariat da l'uffizi da pravenda, sche quai sa tracta da plaivs rumantschas, talianas u bilinguas».

En sia sesida dal matg 2016 ha il Cussegl da baselgia decis che mintga plaiv plurilingua nov fusiunada survegnia l'import unic da CHF 4'000.– per l'implementaziun d'ina cultura bilingua. Mintga plaiv fusiunada po survegnir quest import be ina giada. Tar la dumonda sto vegnir preschentà in concept fundamental che po anc vegnir cumplettà pli tard.

Uschiglio valan las procentualas dal "quadern verd". Quel na prevesa nagin reglament spezial per plaivs rumantschas, talianas u bilinguas.

En il colloqui III vegn discutà cuntraversamain davart la nova designaziun «Fachlehrperson Religion». I vegn acceptà unanimamain da discutir avertamain en l'entira baselgia davart questa designaziun da la professiun e da chattar ina designaziun impegnativa enfin l'introducziun dal plan d'instrucziun 21.

Il Cussegl da baselgia resta tar sia designaziun.

Il colloqui X fa la sequenta intimaziun al Cussegl da baselgia: Il rapport da las predicaturas laicas e dal predicaturs laics e la renovaziun dals permess per tals duain vegnir tractandads en la medema sesida colloquiala.

Il Cussegl da baselgia decida da tractandar ils rapports dapi l'onn 2017 per ils colloquis da primavaira. Per quest onn dumondan ins ils rapports da las predicaturas laicas e dals predicaturs laics anc ina giada per il colloqui d'atun.

La sequenta proposta è rivada al Cussegl da baselgia:

Il colloqui IX inoltrescha la sequenta proposta al Cussegl da baselgia: «En l'avegnir n'inditgeschan ils uffizis da pravenda per la statistica annuala betg be ils enterraments e las cremaziuns da la plaiv, mabain er ils enterraments d'urnas privats che n'han betg gè lieu sin il santeri communal». Motivaziun: La statistica dumbra enfin ussa «funerals ecclesiastics» cun la participaziun d'in reverenda. Ma ussa capita quai vi pli ch'il reverenda n'è betg pli preschent al «funeral», ma ch'el salva be pli il pled funeber.

Il Cussegl da baselgia desista per entant da schlargiar la statistica, perquai che questa proposta tanghescha il rapport da 10 onns dal 2017. Il Cussegl da baselgia mussa vi, ch'il funeral cun la participaziun d'in reverenda saja en mintga cas in cult divin, er sche l'urna vegn messa en terra pli tard senza in reverenda. Actualmain dumbra la statistica damai la participaziun ecclesiastica vi d'in funeral, senza las variantas individualas pussiblas.

13. Giubileums

Las suprastanzas dals colloquis ed ils consistoris pon communitgar en il protocol colloquial giubileums da

servetsch (20, 25 u 30 onns da servetsch) d'impiegadAs ecclesiasticAs e da collavuraturAs voluntarAs.

Questas communicaziuns pon vegnir agiuntas al protocol u er vegnir communitgadas separadamain ed en scrit al viceactuar dal Cussegl da baselgia: Rüdiger Döls (adressa en l'aggiunta). Giubilars e giubilaras survegnan sper la renconuschientscha da la plaiv u dal colloqui ina charta d'engraziament dal Cussegl da baselgia. Tgi che ha lavorà dapli che 20 onns per ina plaiv e sa retira ussa, po er vegnir communitgà. El/la survegn in document.

Igl è indispensabel, che las communicaziuns cuntengnian ils numns entirs e l'adressa precisa. Plinavant sto vegnir inditgada la funcziun ed ils onns precis dal servetsch.

14. Proceder tar la tscherna d'in(a) reverenda

Sin la homepage www.gr-ref.ch/downloads da la baselgia chantunala chattan ins in feagl d'infurmaziun davart il proceder recumandà tar la tscherna d'in(a) nov(a) reverenda.

15. Sessiuns dal Cussegl grond evangelic 2016/2017

- mesemna 09.11.2016 (di entir), edificzi dal cussegl grond
- mesemna 07.06.2017 (suentermesdi), edificzi cussegl gr. (Tut tenor il stadi da la revisiun totala da la constituziun pudess vegnir fixà er ina sessiun d'in di entir.)
- mesemna 08.11.2017 (di entir), edificzi dal cussegl grond

16. Sesidas dal Cussegl da baselgia 2016/2017

Il Cussegl da baselgia fa mintga mais ina sesida. Giavischs al Cussegl da baselgia duain vegnir communitgads a l'administraziun almain trais emnas avant il termin correspondent.

Termins da las sesidas 2016: 22 da settember, 27 d'october, 17 da november, 15 da december.

Termins da las sesidas 2017: 19 da schaner, 23 da favrer, 16 da mars, 6 d'avrigl, 18 da matg, 8 da zercladur, 6 da fanadur, 24 d'avust, 21 da settember, 26 d'october, 16 da november, 14 da december.

17. Termins dals colloquis d'atun 2016

Colloqui I	Sur igl Uaul	10 da sett.
Colloqui II	Schons-Avers-Val Rain-Mesauc	21 da sett.
Colloqui III	Sut igl Uaul	14 da sett.
Colloqui IV	Cuira	12 da sett.
Colloqui V	Signuradi-Tschintg vitgs	14 da sett.
Colloqui VI	Scanvetg - Churwalden	08 da sett.
Colloqui VII	Engiadin'Ota - Bregaglia - Poschiavo - Surses	07 da sett.
Colloqui VIII	Engiadina Bassa - Val Müstair	21 da sett.
Colloqui IX	Partenz	14 da sett.
Colloqui X	Tavau - Alvra	14 da sett.

18. Termins dals colloquis da primavaira 2017

Nus supplitgain ils actuars e las actuaras d'inditgar en il protocol ils termins dals colloquis da primavaira dal proxim onn.

19. Spediziun dals protocols colloquials

La tschentada dal Cussegl da baselgia, nua ch'ils protocols dals colloquis vegnan evaluads, ha lieu en october. Las actas respectivas vegnan tramessas en settember.

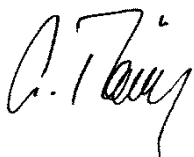
Nus essan cuntents sche Vus tramettais pli svelt pussibel ils protocols en furma electronica (sche pussibel sco datoteca word) al viceactuar dal Cussegl da baselgia, Rüdiger Döls (adressa en l'aggiunta).

Ils protocols sin palpieri incl. agiuntas èsi da suttascriver e da trametter enfin ils 30 da settember er al viceactuar dal Cussegl da baselgia.

Preavis: Ils protocols dals colloquis da primavaira 2017 èsi d'inoltrar enfin ils 15 d'avrigl.

Cuira, fanadur 2016

Cussegl da baselgia

Andreas Thöny
president

Kurt Bosshard
actuar

Agiunta (adressas)

actuar dal Cussegl da baselgia

Pfr. Kurt Bosshard

Loëstrasse 60

7000 Chur

081 257 11 00

kirchenratsaktuar@gr-ref.ch

viceactuar dal Cussegl da baselgia

Pfr. Rüdiger Döls

Loëstrasse 60

7000 Chur

081 257 11 00

ruediger.doels@gr-ref.ch

post d'instrucziun da religiun

Pfrn. Ursula Schubert

Loëstrasse 60

7000 Chur

081 252 62 39

ursula.schubert@gr-ref.ch

homepage da la baselgia chantunala

www.gr-ref.ch